

ROZPORZĄDZENIE EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO (UE) 2017/2094**z dnia 3 listopada 2017 r.****zmieniające rozporządzenie (UE) nr 795/2014 w sprawie wymogów nadzorczych w odniesieniu do systemów płatności o znaczeniu systemowym (EBC/2017/32)**

RADA PREZESÓW EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 127 ust. 2,

uwzględniając Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, w szczególności jego art. 3 ust. 1, art. 22 oraz art. 34 ust. 1 tiret pierwsze,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W kwietniu 2012 r. Komitet ds. Systemów Płatności i Rozrachunku (Committee on Payment and Settlement Systems, CPSS) Banku Rozrachunków Międzynarodowych i komitet techniczny przy Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych (International Organization of Securities Commissions, IOSCO) opublikowały zasady dotyczące infrastruktury rynku finansowego⁽¹⁾. Komitet ds. Płatności i Infrastruktury Rynku (Committee on Payments and Market Infrastructures, CPMI), który zastąpił CPSS, oraz IOSCO opublikowały następnie wskazówki dotyczące tych zasad. Europejski Bank Centralny (EBC) podjął decyzję o wdrożeniu zasad CPSS-IOSCO oraz wskazówek do nich w zakresie, w jakim mają one zastosowanie do systemów płatności o znaczeniu systemowym (*systemically important payment systems, SIPS*) w drodze rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 795/2014 (EBC/2014/28)⁽²⁾.
- (2) Zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) nr 795/2014 (EBC/2014/28) Rada Prezesów dokonała przeglądu stosowania tego rozporządzenia. Dokonując przeglądu, uwzględniono ustalenia pierwszej kompleksowej oceny SIPS. W wyniku tej oceny ustalono, że niektóre kwestie wymagają poprawy lub wyjaśnienia, a w kilku przypadkach, w celu zapewnienia wdrożenia najwyższych standardów nadzoru, zachodzi potrzeba wprowadzenia bardziej zasadniczych zmian.
- (3) Na potrzeby niniejszego rozporządzenia instytucje płatnicze i instytucje pieniądza elektronicznego mające dostęp do SIPS poprzez uczestników bezpośrednich, zgodnie z art. 35 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366⁽³⁾, powinny być traktowane jak uczestnicy pośredni.
- (4) W celu skutecznego ograniczenia ryzyka istotne jest utrzymanie jednoznacznego rozdziału pomiędzy funkcją operacyjną, funkcją zarządzania ryzykiem oraz funkcją audytu wewnętrznego, w tym poprzez powierzenie wykonywania tych funkcji różnym osobom. Ponadto, w przypadku operatorów SIPS spoza Eurosystemu, powinno się zapewnić, z zastrzeżeniem prawa krajowego, obecność niezależnego członka w składzie organu zarządzającego w celu zwiększenia jego efektywności. Z uwagi na fakt, że Eurosystem ma cele i obowiązki w zakresie polityki publicznej oraz ramy instytucjonalne zdefiniowane w Traktacie i Statucie Europejskiego Systemu Banków Centralnych, operatorzy SIPS Eurosystemu powinni być zwolnieni z tego wymogu.
- (5) Rada Prezesów dostrzegła ponadto potrzebę zapewnienia większej jasności w zakresie zadań organu zarządzającego operatora SIPS, które obejmują zatwierdzanie decyzji mających znaczny wpływ na profil ryzyka SIPS lub operatora SIPS oraz kluczowych dokumentów dotyczących ryzyka regulujących działanie SIPS.
- (6) Rada Prezesów zasadniczo uznała, że zachodzi potrzeba znacznej poprawy w zakresie ograniczania ryzyka płynności generowanego w systemach odroczonego rozrachunku netto (*deferred net settlement system, DNS*) poprzez zapewnienie skutecznego ograniczenia ryzyka płynności w przypadku wszystkich cykli, od momentu, w którym polecenie przelewu zostaje uwzględnione przy obliczaniu pozycji rozrachunkowych netto, a pozycja staje się widoczna dla uczestnika.
- (7) W celu umożliwienia płynnego funkcjonowania SIPS uczestnicy muszą mieć odpowiednie narzędzia służące do skutecznego zarządzania płynnością. Operator SIPS musi monitorować i ułatwiać gładki przepływ płynności na poziomie systemu, biorąc pod uwagę ekspozycję płynności każdego uczestnika.

⁽¹⁾ Dostępne na stronie internetowej Banku Rozrachunków Międzynarodowych pod adresem: www.bis.org.

⁽²⁾ Rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 795/2014 z dnia 3 lipca 2014 r. w sprawie wymogów nadzorczych w odniesieniu do systemów płatności o znaczeniu systemowym (EBC/2014/28) (Dz.U. L 217 z 23.7.2014, s. 16).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).

- (8) Operator SIPS dokonujący rozrachunku jednostronnych płatności w euro musi zapewniać dokonanie ostatecznego rozrachunku w pieniądzu banku centralnego. Z uwagi na fakt, że wymóg ten ma zastosowanie także wówczas, gdy oferowanie rozrachunku przez SIPS w pieniądzu banku centralnego jest sytuacją nadzwyczajną, operatorzy SIPS dokonujący rozrachunku płatności na rzecz innych SIPS powinni dołożyć wszelkich starań, aby umożliwić ostateczny rozrachunek nawet w takiej sytuacji.
- (9) W celu zapewnienia ochrony funduszy SIPS przed możliwymi stratami wynikającymi z prowadzenia działalności gospodarczej, aktywa utrzymywane przez operatora SIPS w celu pokrycia ogólnego ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej powinny być odseparowane od aktywów utrzymywanych w celu prowadzenia bieżącej działalności gospodarczej. Ponadto należy dokonać rozróżnienia pomiędzy planem naprawczym oraz planem uporządkowanej likwidacji SIPS z jednej strony a planem kapitałowym SIPS z drugiej strony. Podczas gdy plan kapitałowy musi odzwierciedlać możliwość zgromadzenia kapitału, plan naprawczy i plan uporządkowanej likwidacji powinny zapewniać, aby w toku normalnego prowadzenia działalności fundusze dostępne na cele planu naprawczego i planu uporządkowanej likwidacji nie uległy obniżeniu do kwoty niższej niż kwota potrzebna do ich wdrożenia.
- (10) Zapewnianie skutecznego zarządzania ryzykiem operacyjnym jest procesem, który wymaga, aby polityki i procedury operacyjne były okresowo, a także zawsze w razie konieczności, testowane i poddawane przeglądowi, zwłaszcza w odpowiedzi na znaczne zmiany systemu. Dotyczy to szczególnie zarządzania ryzykiem cybernetycznym, które nabrało większego znaczenia od czasu publikacji rozporządzenia (UE) nr 795/2014 (EBC/2014/28). W rozporządzeniu tym wskazano szczególne wymagania, które są istotne w celu ograniczenia ryzyka cybernetycznego.
- (11) Aby właściwy organ mógł skutecznie wykonywać swoje kompetencje nadzorcze, powinien być on wyposażony w dwa dodatkowe narzędzia. Po pierwsze, właściwy organ powinien być uprawniony do zażądania od operatora SIPS wyznaczenia niezależnego eksperta w celu przeprowadzenia dochodzenia lub niezależnego przeglądu działania danego SIPS. Ponadto powinien on mieć możliwość nakładania wymogów dotyczących rodzaju eksperta, jaki ma zostać wyznaczony, charakteru i zakresu sprawozdania, jakie ma zostać przedłożone, postępowania ze sprawozdaniem, w tym dostępu do niego i jego publikacji, a także ram czasowych jego przygotowania. Po drugie, zgodnie z zakresem obowiązków B (*Responsibility B*) zasad dotyczących infrastruktury rynku finansowego, o których mowa powyżej, właściwy organ powinien mieć możliwość dokonania czynności kontrolnych na miejscu lub wydelegowania tego zadania.
- (12) Podczas gdy środki korygujące mogą być nakładane tylko w odpowiedzi na naruszenia rozporządzenia (UE) nr 795/2014 (EBC/2014/28), może dojść do sytuacji, w których korzystne jest wszczęcie procedury nałożenia takich środków na podstawie podejrzenia o niezastosowanie się do wymogów, zapewniające operatorowi SIPS możliwość wypowiedzenia się i przedstawienia wyjaśnień zanim naruszenie zostanie stwierdzone. Procedura nakładania środków korygujących powinna być określona w decyzji. Ponadto właściwy organ inny niż EBC powinien niezwłocznie powiadamiać EBC o zamiarze nałożenia środków korygujących.
- (13) W świetle ustaleń przeglądu dokonanego przez Radę Prezesów oraz w celu wdrożenia wskazówek odnośnie do zasad CPMI-IOSCO w zakresie, w jakim mają one zastosowanie do SIPS, rozporządzenie (UE) nr 795/2014 (EBC/2014/28) powinno zostać odpowiednio zmienione,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany

W rozporządzeniu (UE) nr 795/2014 (EBC/2014/28) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 ppkt (ii) otrzymuje brzmienie:

„(ii) całkowita wielkość przetwarzanych płatności w euro stanowi przynajmniej jedną z poniższych wartości:

— 15 % całkowitej wielkości płatności w euro w Unii,

— 5 % całkowitej wielkości transgranicznych płatności w euro w Unii,

— udział w rynku w wysokości 75 % całkowitej wielkości płatności w euro na poziomie państwa członkowskiego, którego walutą jest euro;”;

b) w ust. 3 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Identyfikacji dokonuje się z częstotliwością roczną.”;

c) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Decyzja przyjęta na podstawie ust. 2 pozostaje w mocy do czasu jej uchylenia. Przeglądy weryfikacyjne systemów płatności zidentyfikowanych jako SIPS przeprowadza się z częstotliwością roczną w celu zweryfikowania, czy nadal spełniają one kryteria, na podstawie których dokonano takiej identyfikacji.”;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Operatorzy SIPS współpracują w sposób ciągły z właściwym organem i zapewniają zgodność prowadzonych przez siebie SIPS z wymogami określonymi w art. 3–21, w tym w zakresie ogólnej skuteczności ich zasad, procedur, procesów i ram. Ponadto operatorzy SIPS współpracują z właściwym organem w celu wspierania realizacji szerszego celu w postaci popierania sprawnego funkcjonowania systemów płatniczych na poziomie systemowym.”;

2) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) »system odroczonego rozrachunku netto« (*deferred net settlement system, system DNS*) – system, w odniesieniu do którego rozrachunek w pieniądzu banku centralnego odbywa się w ujęciu netto na koniec ustalonego wcześniej cyklu rozrachunkowego, np. na koniec lub w trakcie dnia operacyjnego;”;

b) pkt 18 otrzymuje brzmienie:

„18) »uczestnik bezpośredni« – podmiot prawny pozostający w stosunku umownym z operatorem SIPS, którego obowiązują odpowiednie zasady i procedury SIPS, który ma możliwość nadawania oraz otrzymywania poleceń przelewu w tym systemie;”;

c) dodaje się pkt 18a w brzmieniu:

„18a) »uczestnik pośredni« – podmiot prawny niemający bezpośredniego dostępu do usług SIPS, którego zasadniczo nie obowiązują bezpośrednio odpowiednie zasady i procedury SIPS i którego polecenia przelewu są poddawane rozliczeniu, rozrachunkowi i ewidencji przez SIPS za pośrednictwem uczestnika bezpośredniego. Odpowiednie podmioty prawne ograniczają się do:

- (i) instytucji kredytowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (*);
- (ii) przedsiębiorstw inwestycyjnych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (**);
- (iii) przedsiębiorstw, których siedziba znajduje się poza Unią i których zadania odpowiadają zadaniom unijnych instytucji kredytowych lub unijnych przedsiębiorstw inwestycyjnych w rozumieniu ppkt (i) i (ii);
- (iv) organów władzy publicznej i przedsiębiorstw przez nie gwarantowanych oraz partnerów centralnych, agentów rozrachunkowych, izb rozliczeniowych i operatorów systemu w rozumieniu art. 2 lit. c), d), e) i p) dyrektywy 98/26/WE;
- (v) instytucji płatniczych i instytucji pieniądza elektronicznego w rozumieniu art. 4 pkt 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 (***) i art. 2 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE (****);

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

(**) Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1).

(***) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).

(****) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością, zmieniająca dyrektywę 2005/60/WE i 2006/48/WE oraz uchylająca dyrektywę 2000/46/WE (Dz.U. L 267 z 10.10.2009, s. 7).”;

- d) dodaje się pkt 40–44 w brzmieniu:
- „40) »niezależny dyrektor« – członka organu zarządzającego bez kompetencji wykonawczych, który nie ma relacji biznesowych, rodzinnych ani innych powiązań prowadzących do konfliktu interesów z SIPS lub operatorem SIPS, ich kontrolującymi udziałowcami, ich kadrą zarządzającą lub ich uczestnikami, i który nie miał takich powiązań w okresie dwóch lat poprzedzających członkostwo w organie zarządzającym;
 - 41) »podmiot powiązany« – spółkę kontrolującą uczestnika, kontrolowaną przez niego lub będącą kontrolowaną wraz z uczestnikiem. Kontrolę nad spółką rozumie się jako a) utrzymywanie na własność, kontrolowanie lub posiadanie 20 % lub więcej klasy papierów wartościowych spółki dających prawo głosu; lub b) konsolidację spółki na cele sprawozdawczości finansowej;
 - 42) »sytuacja nadzwyczajna« – zdarzenie, zjawisko lub okoliczności mogące potencjalnie prowadzić do utraty lub zakłócenia działań, usług lub funkcji SIPS, w tym do zakłócenia lub uniemożliwienia ostatecznego rozrachunku;
 - 43) »zobowiązania finansowe« – zobowiązania prawne powstające w ramach SIPS pomiędzy uczestnikami lub pomiędzy uczestnikami a operatorem SIPS w następstwie wprowadzenia do tego SIPS poleceń przelewu;
 - 44) »środki korygujące« – określone środki lub działania, niezależnie od ich formy, czasu trwania lub wagi, nakładane na operatora SIPS przez właściwy organ w celu usunięcia skutków niezastosowania się do wymogów wskazanych w art. 3–21 lub w celu zapobieżenia ponownemu niezastosowaniu się do nich.”;
- 3) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Operator SIPS dysponuje skutecznymi i udokumentowanymi rozwiązaniami dotyczącymi zarządzania, ustanawiającymi jasne i bezpośrednie zależności w zakresie obowiązków i odpowiedzialności. Rozwiązania te podlegają udostępnieniu właściwemu organowi, właścicielom i uczestnikom. Operator SIPS przekazuje skrócone wersje wspomnianych dokumentów do wiadomości publicznej.”;
 - b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Skład organu zarządzającego zapewnia uczciwość zawodową oraz, z wyłączeniem SIPS Eurosystemu, odpowiednie połączenie umiejętności technicznych, wiedzy i doświadczenia, zarówno w zakresie SIPS, jak i w zakresie rynków finansowych w ogólności, co pozwala organowi zarządzającemu na wypełnianie przypisanych mu zadań i obowiązków. Jego skład uwzględnia także alokację kompetencji zgodnie z prawem krajowym. Z wyłączeniem SIPS Eurosystemu oraz jeżeli jest to dozwolone przez prawo krajowe, w składzie organu zarządzającego znajdują się członkowie bez kompetencji wykonawczych, w tym przynajmniej jeden niezależny dyrektor.”;
 - c) w ust. 7 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Organ zarządzający zapewnia funkcjonowanie trzech jasnych i skutecznych linii obrony (w postaci działalności operacyjnej, zarządzania ryzykiem i audytu wewnętrznego), które pozostają od siebie odseparowane, są wyposażone w odpowiednie kompetencje i zasoby, mają zapewnioną odpowiednią niezależność i odpowiedni dostęp do organu zarządzającego.”;
 - d) dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Zatwierdzenia przez organ zarządzający wymagają decyzje mające znaczny wpływ na profil ryzyka SIPS oraz kluczowe dokumenty dotyczące ryzyka regulujące działania SIPS. Organ zarządzający dokonuje przynajmniej zatwierdzenia oraz rocznego przeglądu ram kompleksowego zarządzania ryzykiem, o których mowa w art. 5 ust. 1, ram dotyczących ryzyka operacyjnego oraz związanego z nimi planu ciągłości działania, o których mowa odpowiednio w art. 15 ust. 1 i art. 15 ust. 5, planu naprawczego i planu uporządkowanej likwidacji oraz planu kapitałowego, o których mowa odpowiednio w art. 5 ust. 4 i art. 13 ust. 6, ram dotyczących ryzyka kredytowego i ryzyka płynności, o których mowa odpowiednio w art. 6 ust. 1 i art. 8 ust. 1, ram dotyczących zabezpieczenia regulujących zarządzanie ryzykiem, o których mowa w art. 7, strategii inwestycyjnej SIPS, o której mowa w art. 14 ust. 4, a także ram dotyczących odporności cybernetycznej, o których mowa w art. 15 ust. 4 a.”;
- 4) w art. 5 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Operator SIPS definiuje kluczowe operacje i usługi SIPS. Identyfikuje on też szczególne scenariusze, które mogą stanąć na przeszkodzie niezagrażonemu wykonywaniu przez SIPS kluczowych operacji i świadczeniu kluczowych usług w ramach prowadzonej działalności, a także ocenia skuteczność wszystkich możliwości przeprowadzenia postępowania naprawczego oraz — z wyłączeniem SIPS Eurosystemu — przeprowadzenia uporządkowanej likwidacji. Operator SIPS dokonuje przeglądu kluczowych operacji i usług SIPS co najmniej raz do roku.

Na podstawie tej oceny przygotowuje on realistyczny plan naprawczy dla danego SIPS oraz — z wyłączeniem SIPS Eurosystemu — plan jego uporządkowanej likwidacji. Plan naprawczy oraz plan uporządkowanej likwidacji powinny zawierać m.in. merytoryczne podsumowanie kluczowych strategii naprawczych i strategii dotyczących uporządkowanej likwidacji, potwierdzenie kluczowych operacji i usług SIPS, a także opis środków potrzebnych do wdrożenia kluczowych strategii. W odpowiednich przypadkach operator SIPS przekazuje właściwym organom informacje wymagane w celu zaplanowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.”;

5) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6

Ryzyko kredytowe

1. Operator SIPS ustanawia skuteczne zasady pomiaru i monitorowania ekspozycji kredytowych wobec swych uczestników oraz ekspozycji kredytowych pomiędzy uczestnikami wynikających z procesów płatności, rozliczeń i rozrachunku w ramach SIPS, a także skuteczne zasady zarządzania takimi ekspozycjami.

2. Operator SIPS identyfikuje wszystkie źródła ryzyka kredytowego. Pomiar oraz monitorowanie ekspozycji kredytowych odbywa się przez cały dzień, przy pomocy aktualnych informacji oraz odpowiednich narzędzi zarządzania ryzykiem.

2a. Operator SIPS będący operatorem systemu DNS zapewnia, aby:

a) zobowiązania finansowe powstawały nie później niż w momencie, w którym poleceniu przelewu zostaje uwzględnione przy obliczaniu pozycji rozrachunkowych netto dostępnych dla każdego uczestnika; oraz

b) najpóźniej w momencie, o którym mowa w lit. a), dostępne były odpowiednie środki na pokrycie powstałych ekspozycji kredytowych zgodnie z ust. 3 i 4.

3. Operator SIPS, w tym operator systemu DNS z gwarancją rozrachunku, który w ramach operacji SIPS posiada ekspozycję kredytową wobec swych uczestników, pokrywa tę ekspozycję wobec każdego uczestnika za pomocą zabezpieczenia, funduszy gwarancyjnych, kapitału własnego (po potrąceniu kwoty przeznaczonej na pokrycie ogólnego ryzyka prowadzenia działalności) lub innych równoważnych środków finansowych.

4. Operator SIPS, w tym operator systemu DNS, w którym nie ma gwarancji rozrachunku, ale w którym uczestnicy mają ekspozycje kredytowe wynikające z procesów płatności, rozliczeń i rozrachunku w ramach SIPS, jest zobowiązany wprowadzić w odniesieniu do tych uczestników regulamin lub dokonać z nimi ustaleń umownych. Taki regulamin lub ustalenia umowne gwarantują zapewnianie przez uczestników odpowiednich środków, wskazanych w ust. 3, na pokrycie ekspozycji kredytowych wynikających z procesów płatności, rozliczeń i rozrachunku w ramach SIPS wobec tych dwóch uczestników, którzy, wraz z podmiotami powiązanymi, posiadają największą łączną ekspozycję kredytową.

5. Operator SIPS ustanawia regulaminy i procedury dotyczące strat bezpośrednio wynikających z niewykonania zobowiązań wobec SIPS przez jednego lub większą liczbę uczestników. Takie regulaminy i procedury odnoszą się do alokacji potencjalnie niepokrytych strat, w tym do spłaty wszelkich ewentualnych środków pożyczonych przez operatora SIPS od podmiotów zapewniających płynność. Obejmują one zasady i procedury operatora SIPS dotyczące uzupełniania środków finansowych wykorzystanych przez SIPS w okresie trwania warunków skrajnych do poziomu wskazanego w ust. 3 i 4.”;

6) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 8

Ryzyko płynności

1. Operator SIPS tworzy kompleksowe ramy zarządzania ryzykiem płynności powodowanym przez uczestników SIPS, banki rozrachunkowe, agentów *nostro*, banki powiernicze, podmioty zapewniające płynność i inne właściwe podmioty. Operator SIPS zapewnia uczestnikom odpowiednie narzędzia w celu skutecznego zarządzania płynnością oraz monitoruje i ułatwia gładki przepływ płynności w systemie.

2. Operator SIPS tworzy narzędzia operacyjne i analityczne pozwalające mu na bieżącą i terminową identyfikację, pomiar i monitorowanie przepływu rozrachunków i środków, w tym wykorzystanie płynności śróddziennej.

- 2a. Operator SIPS będący operatorem systemu DNS zapewnia, aby:
- a) zobowiązania finansowe powstawały nie później niż w momencie, w którym polecenie przelewu zostaje uwzględnione przy obliczaniu pozycji rozrachunkowych netto dostępnych dla każdego uczestnika; oraz
 - b) najpóźniej w momencie, o którym mowa w lit. a), dostępne były odpowiednie środki płynne zgodnie z ust. 3–6.

3. Przez cały czas od momentu powstania zobowiązań finansowych operator SIPS utrzymuje odpowiednie środki płynne we wszystkich walutach, w których prowadzi działalność, aby móc dokonywać rozrachunku zobowiązań finansowych tego samego dnia w wielu potencjalnych sytuacjach skrajnych, lub zapewnia utrzymywanie takich środków płynnych przez uczestników. W odpowiednich przypadkach powyższe obejmuje rozrachunek śróddzienny lub wielodniowy. Scenariusze sytuacji skrajnych obejmują: a) niewykonanie zobowiązań w skrajnych, ale prawdopodobnych warunkach rynkowych przez uczestnika, który wraz ze swymi podmiotami powiązany ma największe łączne zobowiązanie finansowe; oraz b) inne scenariusze zgodnie z ust. 11.

4. Operator SIPS dokonujący rozrachunku płatności jednostronnych w euro utrzymuje odpowiednie środki płynne zgodnie z ust. 3 lub zapewnia utrzymywanie takich środków płynnych przez uczestników, aby w przypadku niewykonania zobowiązań przez uczestnika, który wraz ze swymi podmiotami powiązany ma największe łączne zobowiązanie finansowe zgodnie z ust. 3 lit. a), móc terminowo dokonywać rozrachunku zobowiązań finansowych w którymkolwiek z następujących sposobów:

- a) za pomocą środków pieniężnych z Eurosystemem; lub
- b) za pomocą kwalifikowanego zabezpieczenia zdefiniowanego w zasadach Eurosystemu dotyczących zabezpieczeń określonych w wytycznych Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/510 (EBC/2014/60) (*) oraz wytycznych Europejskiego Banku Centralnego EBC/2014/31 (**), pod warunkiem że operator SIPS może wykazać, że takie zabezpieczenie jest łatwo dostępne i wymienne na środki pieniężne w tym samym dniu w ramach ustalonych wcześniej mechanizmów finansowania, także w skrajnych warunkach rynkowych.

5. Operator SIPS dokonujący rozrachunku płatności jednostronnych w euro utrzymuje dodatkowe środki płynne, zgodnie z ust. 3 lit. b), lub zapewnia utrzymywanie takich środków płynnych przez uczestników, w sposób, o którym mowa w ust. 4, lub w banku komercyjnym o wysokiej zdolności kredytowej, w formie jednego lub większej ilości następujących instrumentów:

- a) potwierdzonych linii kredytowych;
- b) potwierdzonych swapów walutowych;
- c) potwierdzonych transakcji repo;
- d) aktywów spełniających wymogi wskazane w art. 7 ust. 1, które są przechowywane przez powiernika;
- e) inwestycji.

Wszystkie te instrumenty muszą zapewniać dostępność środków pieniężnych w terminie pozwalającym na dokonanie rozrachunku w tym samym dniu. W szczególności operator SIPS musi być w stanie wykazać, że instrumenty niepieniężne są łatwo dostępne i wymienne na środki pieniężne w tym samym dniu w ramach ustalonych wcześniej mechanizmów finansowania, także w skrajnych warunkach rynkowych.

Operator SIPS ma obowiązek przygotowania się do wykazania przed właściwym organem w oparciu o odpowiednią ocenę wewnętrzną, że dany bank komercyjny ma wysoką zdolność kredytową.

6. Operator SIPS dokonujący rozrachunku płatności dwustronnych lub płatności jednostronnych w walutach innych niż euro utrzymuje odpowiednie środki płynne, zgodnie z ust. 3, lub zapewnia utrzymywane takich środków przez uczestników, w formach, o których mowa w ust. 5.

7. W przypadku uzupełnienia przez operatora SIPS środków, o których mowa w ust. 3, innymi aktywami, takie inne aktywa muszą być z dużym prawdopodobieństwem zbywalne lub stanowić akceptowalne zabezpieczenie (np. w przypadku linii kredytowych, swapów lub transakcji repo) – doraźnie po zaistnieniu przypadku niewykonania zobowiązań, nawet jeżeli nie może być to wcześniej ustalone lub zagwarantowane w skrajnych, ale prawdopodobnych warunkach rynkowych. W przypadku uzupełnienia przez uczestnika środków, o których mowa w ust. 3, innymi aktywami, operator SIPS zapewnia spełnianie przez takie aktywa wymogów określonych w zdaniu pierwszym niniejszego ustępu. Aktywa uznaje się za aktywa z dużym prawdopodobieństwem zbywalne lub stanowiące akceptowalne zabezpieczenie w przypadku uwzględnienia przez operatora SIPS zasad i praktyk właściwego banku centralnego dotyczących kwalifikowania zabezpieczeń.

8. Operator SIPS nie zakłada dostępności awaryjnego wsparcia kredytowego z banku centralnego.

9. Operator SIPS przeprowadza analizę due diligence w celu weryfikacji, czy każdy podmiot dostarczający SIPS środki płynne zgodnie z ust. 3: a) posiada odpowiednie i aktualne informacje pozwalające na określenie ryzyka płynności związanego z zapewnieniem środków pieniężnych lub aktywów oraz b) jest zdolny do zapewnienia wymaganych środków pieniężnych lub aktywów. Operator SIPS dokonuje weryfikacji spełniania wymogu przeprowadzania analizy due diligence co najmniej raz do roku. Jako podmioty zapewniające płynność akceptowane są tylko podmioty mające dostęp do kredytu z banku centralnego będącego emitentem danej waluty. Operator SIPS przeprowadza regularne testy procedur SIPS w zakresie dostępu do jego środków płynnych.

10. W przypadkach uzasadnionych względami praktycznymi operator SIPS mający dostęp do rachunków, usług płatniczych lub usług w zakresie papierów wartościowych banku centralnego jest zobowiązany do korzystania z tych usług.

11. Poprzez przeprowadzanie rygorystycznych testów warunków skrajnych operator SIPS określa kwotę potrzebną w celu spełnienia wymogów wynikających z ust. 3 i 4 oraz regularnie sprawdza, czy jego środki płynne są wystarczające dla ich spełnienia. Przeprowadzając testy warunków skrajnych, operator SIPS bierze pod uwagę szeroką gamę odpowiednich scenariuszy, w tym niewykonanie zobowiązań przez jednego lub większą liczbę uczestników tego samego dnia lub przez dwa lub większą liczbę następujących po sobie dni.

Przy rozważaniu takich scenariuszy uwzględnia się strukturę i sposób działania danego SIPS, a zakresem analizy obejmuje się wszystkie podmioty, które mogą narażać SIPS na istotne ryzyko płynności, w tym banki rozrachunkowe, agentów *nostro*, banki powiernicze, podmioty zapewniające płynność oraz powiązane infrastruktury rynku finansowego. W odpowiednich przypadkach scenariusze te odnoszą się do okresu wielodniowego.

12. Operator SIPS dokumentuje przyczyny utrzymywania przez siebie lub przez uczestników środków pieniężnych lub innych aktywów, a także dysponuje odpowiednimi rozwiązaniami dotyczącymi zarządzania w związku z takimi środkami pieniężnymi lub aktywami. Wprowadza on jasne procedury dotyczące przekazywania organowi zarządzającemu wyników przeprowadzanych przez siebie testów warunków skrajnych i wykorzystuje te wyniki w celu oceny ram zarządzania ryzykiem płynności, którymi dysponuje, oraz ich dostosowywania.

13. Operator SIPS wprowadza jasne zasady i procedury pozwalające SIPS na dokonywanie rozrachunku tego samego dnia oraz, w odpowiednich przypadkach, terminowego rozrachunku sróddziennego i wielodniowego zobowiązań finansowych w następstwie niewykonania zobowiązań przez jednego lub większą liczbę uczestników. Wspomniane zasady i procedury:

- a) odnoszą się do nieprzewidzianych i potencjalnie niepokrytych braków płynności;
- b) mają na celu uniknięcie niezrealizowania, unieważnienia lub opóźnienia rozrachunku zobowiązań finansowych tego samego dnia;
- c) wskazują na sposób uzupełnienia środków pieniężnych lub innych aktywów wykorzystywanych przez SIPS w okresie trwania warunków skrajnych w stopniu wymaganym zgodnie z ust. 3–5.

(*) Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/510 z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie implementacji ram prawnych polityki pieniężnej Eurosystemu (EBC/2014/60) (Dz.U. L 91 z 2.4.2015, s. 3).

(**) Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego EBC/2014/31 z dnia 9 lipca 2014 r. w sprawie dodatkowych tymczasowych środków dotyczących operacji refinansujących Eurosystemu i kwalifikowania zabezpieczeń oraz zmieniające wytyczne EBC/2007/9 (Dz.U. L 240 z 13.8.2014, s. 28).";

7) w art. 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Operator SIPS dokonujący rozrachunku jednostronnych płatności w euro zapewnia dokonanie ostatecznego rozrachunku w pieniądzu banku centralnego. Operator SIPS dokonujący rozrachunku płatności na rzecz innych SIPS dokłada wszelkich starań, aby umożliwić takich innym SIPS rozrachunek nawet w sytuacjach nadzwyczajnych.”;

8) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 13

Ogólne ryzyko prowadzenia działalności

1. Operator SIPS ustanawia skuteczne systemy zarządzania i kontroli mające na celu identyfikację i monitorowanie ogólnego ryzyka prowadzenia działalności, w tym strat wynikających z nieodpowiedniej realizacji strategii biznesowej, ujemnych przepływów środków pieniężnych lub nieoczekiwanych i zbyt wysokich kosztów operacyjnych, a także mające na celu zarządzanie takim ryzykiem.

2. Operator SIPS dysponuje realistycznym planem naprawczym oraz, z wyłączeniem SIPS Eurosystemu, planem uporządkowanej likwidacji, zgodnie z wymogami art. 5 ust. 4.

3. Operator SIPS ustala, w oparciu o swój profil ogólnego ryzyka prowadzenia działalności oraz czas potrzebny na przeprowadzenie postępowania naprawczego lub uporządkowanej likwidacji w zakresie jego kluczowych rodzajów działalności i usług, wysokość aktywów potrzebnych do wdrożenia planów, o których mowa w ust. 2. Wysokość ta nie może być mniejsza niż wysokość bieżących kosztów operacyjnych w okresie sześciu miesięcy.

4. Na pokrycie kwoty, o której mowa w ust. 3, operator SIPS utrzymuje płynne aktywa netto finansowane z kapitału własnego, np. akcje własne, ujawniony kapitał rezerwowy lub inne rodzaje zatrzymanego zysku, pozwalające mu na nieprzerwane prowadzenie działalności. Aktywa te utrzymywane są niezależnie od środków utrzymywanych na pokrycie ryzyka niewykonania zobowiązań przez uczestników lub innych rodzajów ryzyka, o których mowa w art. 6 i 8. W celu uniknięcia podwójnych wymogów kapitałowych dopuszcza się wliczenie kapitału własnego utrzymwanego na podstawie międzynarodowych standardów kapitałowych dotyczących ryzyka.

5. Aktywa w rozumieniu ust. 4, utrzymywane w celu pokrycia ogólnego ryzyka prowadzenia działalności, cechują się odpowiednią płynnością i jakością, aby dostęp do nich mógł być uzyskany terminowo, oraz są odseparowane od aktywów operatora SIPS wykorzystywanych w celu prowadzenia bieżącej działalności. Operator SIPS ma możliwość realizacji aktywów utrzymywanych w celu pokrycia ogólnego ryzyka prowadzenia działalności przy niewielkim spadku ceny lub bez takiego spadku, tak aby w przypadku poniesienia strat wynikających z ogólnego ryzyka prowadzenia działalności mógł nieprzerwanie prowadzić działalność i świadczyć usługi.

6. Operator SIPS ustanawia realistyczny plan kapitałowy w celu pozyskania dodatkowego kapitału własnego, na wypadek gdyby jego kapitał własny uległ obniżeniu do kwoty bliskiej kwocie, o której mowa w ust. 3, lub poniżej tej kwoty.

7. Ustępy 3–6 nie mają zastosowania do SIPS Eurosystemu.”;

9) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Operator SIPS poddaje systemy, polityki operacyjne, procedury i kontrole przeglądowi, audytowi oraz testom, okresowo oraz po istotnych zmianach.”;

b) dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Operator SIPS ustanawia skuteczne ramy dotyczące odporności cybernetycznej przewidujące odpowiednie środki w zakresie zarządzania w celu zarządzania ryzykiem cybernetycznym. Operator SIPS dokonuje identyfikacji swoich kluczowych rodzajów działalności i wspierających je aktywów oraz dysponuje odpowiednimi środkami w celu ochrony ich przed atakami cybernetycznymi, wykrywania takich ataków, odpowiadania na nie oraz powrotu do stanu sprzed takich ataków. Środki takie podlegają regularnemu testowaniu. Operator SIPS cechuje się wysokim poziomem znajomości sytuacji w zakresie zagrożeń cybernetycznych. Operator SIPS zapewnia funkcjonowanie procesu stałego doskonalenia i rozwoju umożliwiającego terminowe dostosowanie jego ram dotyczących odporności cybernetycznej do dynamicznego charakteru zagrożeń cybernetycznych, kiedy tylko zajdzie taka potrzeba.”;

10) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 16

Kryteria dostępu i uczestnictwa

1. Operator SIPS ustala i podaje do wiadomości publicznej niedyskryminujące kryteria dostępu do usług SIPS oraz do uczestnictwa w SIPS dla bezpośrednich oraz, w odpowiednich przypadkach, pośrednich uczestników, a także dla innych infrastruktur rynku finansowego. Kryteria te podlegają przeglądowi co najmniej raz do roku.

2. Kryteria dostępu i uczestnictwa, o których mowa w ust. 1, są uzasadnione względami bezpieczeństwa i skuteczności SIPS oraz rynków, na których SIPS świadczy usługi, a także dostosowane i odpowiednie w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest dany SIPS. Zgodnie z zasadą proporcjonalności operator SIPS ustala wymogi ograniczające dostęp do SIPS w możliwie najniższym stopniu. W przypadku odmowy dostępu wnioskującemu podmiotowi operator SIPS uzasadnia taką decyzję na piśmie w oparciu o kompleksową analizę ryzyka.

3. Operator SIPS na bieżąco monitoruje spełnianie przez uczestników kryteriów dostępu do SIPS i uczestnictwa w SIPS. Operator SIPS ustala niedyskryminujące procedury w zakresie zawieszenia uczestnictwa i uporządkowanego wypowiedzenia uczestnictwa w przypadku niespełniania przez danego uczestnika kryteriów oraz podaje do publicznej wiadomości odpowiednie kluczowe aspekty takich procedur. Operator SIPS dokonuje przeglądu wspomnianych procedur co najmniej raz do roku.”;

11) w art. 17 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Dla celów zarządzania ryzykiem operator SIPS zapewnia, aby zasady, procedury i ustalenia umowne dotyczące SIPS pozwalały na gromadzenie informacji na temat uczestnictwa pośredniego w celu identyfikacji i monitorowania istotnego ryzyka dla SIPS wiążącego się z uczestnictwem oraz zarządzania tym ryzykiem. Informacje te dotyczą przynajmniej:

- a) działalności uczestników bezpośrednich wykonywanej przez nich w imieniu uczestników pośrednich w stosunku do działalności na poziomie systemu;
- b) liczby uczestników pośrednich, którzy dokonują rozrachunku za pośrednictwem poszczególnych uczestników bezpośrednich;
- c) liczby i wartości płatności w SIPS pochodzących od każdego uczestnika pośredniego;
- d) liczby i wartości płatności, o których mowa w lit. c), w stosunku do płatności uczestnika bezpośredniego, za pośrednictwem którego uczestnik pośredni korzysta z dostępu do SIPS.

2. Operator SIPS identyfikuje istotne zależności pomiędzy bezpośrednimi i pośrednimi uczestnikami, które mogą mieć wpływ na SIPS, biorąc pod uwagę informacje, o których mowa w ust. 1.”;

12) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 21

Uprawnienia właściwego organu

1. Właściwy organ ma prawo:

- a) w dowolnym momencie uzyskać od operatora SIPS wszelkie informacje i dokumenty konieczne do oceny spełniania przez niego wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu lub do popierania sprawnego funkcjonowania systemów płatniczych na poziomie systemowym. Operator SIPS przekazuje właściwemu organowi odpowiednie informacje bez nieuzasadnionej zwłoki;
- b) zażądać, aby operator SIPS wyznaczył niezależnego eksperta w celu przeprowadzenia dochodzenia lub niezależnego przeglądu działania danego SIPS. Właściwy organ ma możliwość nakładania wymogów dotyczących rodzaju eksperta, jaki ma zostać wyznaczony, charakteru i zakresu sprawozdania, jakie ma zostać przedłożone, postępowania ze sprawozdaniem, w tym dostępu do niego i publikacji niektórych jego elementów, a także ram czasowych jego przygotowania. Operator SIPS informuje właściwy organ o tym, jak nałożone wymogi zostały spełnione;
- c) dokonywania czynności kontrolnych na miejscu lub delegowania przeprowadzania takich czynności. Jeżeli sposób prowadzenia czynności kontrolnych i ich skuteczność tego wymagają, właściwy organ może ich dokonywać bez wcześniejszego powiadomienia.

2. EBC przyjmie decyzję określającą procedurę oraz warunki wykonywania uprawnień, o których mowa w ust. 1.”;

13) dodaje się art. 21a i 21b w brzmieniu:

„Artykuł 21a

Organizacja działań nadzorczych

Właściwy organ może podejmować regularne lub doraźne działania nadzorcze w celu oceny spełniania przez operatora SIPS wymogów określonych w art. 3–21 lub w celu popierania sprawnego funkcjonowania systemów płatniczych na poziomie systemowym.

Artykuł 21b

Poufność

Informacje przekazywane przez operatora SIPS właściwemu organowi z zastrzeżeniem poufności mogą być przekazywane w ramach Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC). Informacje takie podlegają traktowaniu jak informacje poufne przez członków ESBC, zgodnie z wymogiem dotyczącym zachowania tajemnicy służbowej określonym w art. 37 ust. 1 Statutu ESBC.”;

14) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 22

Środki korygujące

1. W przypadku niezastosowania się przez operatora SIPS do postanowień niniejszego rozporządzenia lub w przypadku, gdy zachodzą uzasadnione podstawy, by podejrzewać, że operator SIPS nie zastosował się do postanowień niniejszego rozporządzenia, właściwy organ:

- a) powiadamia operatora SIPS na piśmie o charakterze niezastosowania się lub podejrzanego niezastosowania się do postanowień niniejszego rozporządzenia; oraz
- b) zapewnia operatorowi SIPS możliwość wypowiedzenia się i przedstawienia wyjaśnień.

2. Biorąc pod uwagę informacje przedstawione przez operatora SIPS, właściwy organ może nałożyć na operatora SIPS środki korygujące w celu usunięcia skutków niezastosowania się do postanowień rozporządzenia lub w celu uniknięcia powtórzenia się takiej sytuacji w przyszłości.

3. Właściwy organ może nakładać środki korygujące natychmiast, jeśli uzna, że niezastosowanie się do postanowień rozporządzenia jest na tyle istotne, że wymaga ono natychmiastowych działań. Właściwy organ swoją decyzję uzasadnia.

4. Właściwy organ inny niż EBC niezwłocznie informuje EBC o zamiarze nałożenia na operatora SIPS środków korygujących.

5. Środki korygujące mogą być nałożone niezależnie lub wraz z sankcjami nałożonymi na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 2532/98 (*).

6. EBC przyjmie decyzję określającą procedurę działania w razie nałożenia środków korygujących.

(*) Rozporządzenie Rady (WE) nr 2532/98 z dnia 23 listopada 1998 r. dotyczące uprawnień Europejskiego Banku Centralnego do nakładania sankcji (Dz.U. L 318 z 27.11.1998, s. 4).”;

15) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 23

Sankcje

W przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia EBC może nakładać sankcje. Sankcje takie są zgodne z rozporządzeniem (WE) nr 2532/98 oraz rozporządzeniem Europejskiego Banku Centralnego (WE) nr 2157/99 (EBC/1999/4) (*). EBC przyjmuje decyzję w sprawie metodologii obliczania wysokości sankcji.

(*) Rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (WE) nr 2157/99 z dnia 23 września 1999 r. dotyczące uprawnień Europejskiego Banku Centralnego do nakładania sankcji (EBC/1999/4) (Dz.U. L 264 z 12.10.1999, s. 21).”;

16) art. 24 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 24

Przegląd

Rada Prezesów dokonuje przeglądu stosowania niniejszego rozporządzenia najpóźniej dwa lata od jego wejścia w życie, a następnie co trzy lata, i ocenia zasadność wprowadzenia do niego zmian.”.

Artykuł 2

Postanowienia końcowe

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2. Operatorzy SIPS, którzy zostali poinformowani o decyzji Rady Prezesów, o której mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 795/2014 (EBC/2014/28), przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, mają rok od jego wejścia w życie na zastosowanie się do określonych w nim wymogów, z wyjątkiem wymogów określonych w art. 1 pkt 5 i 6, w przypadku których termin ten wynosi 18 miesięcy.

3. Operatorzy SIPS, którzy zostaną poinformowani o decyzji Rady Prezesów, o której mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 795/2014 (EBC/2014/28), po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, mają rok od tego powiadomienia na zastosowanie się do określonych w niniejszym rozporządzeniu, z wyjątkiem wymogów określonych w art. 1 pkt 5 i 6, w przypadku których termin ten wynosi 18 miesięcy.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 3 listopada 2017 r.

W imieniu Rady Prezesów EBC

Mario DRAGHI

Prezes EBC
